İlim Ehlinin Yokluğunda İlmi Kitaplardan Almak Câiz midir?

Şeyh Muhammed b. Sâlih el-'Useymîn rahimehullah'a soruldu:
Soru: Husûsen -azlıkları sebebiyle- kendilerinden ilim almak zorlaştığı zaman, âlimlerden değil de sadece kitaplardan ilim almak câiz midir? Birilerinin söylediği: 'Kimin şeyhi kitabı ise, onun yanlışları doğrularından fazladır.' sözü hakkında görüşünüz nedir?
Cevap: Şüphesiz ki ilim, hem âlimlerin yanında talep edilerek hem de kitaplardan talep edilerek tahsîl edilir. Çünkü âlimin kitabı da, bizzat âlimin kendisidir. Kitabının içerisinde sana anlatan odur. İlmi, ehlinin yanında taleb etmek hususunda kişinin ma'zereti varsa, bu durumda ilmi, kitaplardan taleb eder. Ancak, ilmin âlimler yoluyla tahsîl edilmesi, kitaplar yoluyla tahsîl edilmesinden [maksada ulaştırması açısından] daha yakın ve kolay bir yoldur. Çünkü kitaplar yoluyla ilim almak hem daha yorucudur ve hem de gerçekten çok büyük bir çabayı ve çalışmayı gerektirir. Ayrıca ilim ehlinin koyduğu şer'î kâide ve kurallar gibi bazı şeyler ona gizli kalır. O kişinin mutlaka ilim ehlinden, imkân nisbetinde kendisine döneceği bir merci'si olması gerekir.
'Kimin yol göstericisi kitabı ise, onun yanlışları doğrularından fazladır.' sözüne gelince; bu söz, ne mutlak olarak doğru ne de, mutlak olarak yanlıştır. Şöyle ki; bir insan gördüğü her kitaptan ilim alırsa, şüphesiz ki çokça hata yapar. Ama ilim alma hususunda; doğruluğu, güvenilirliği, eminliği ve ilmi ile bilinen kimselerin kitaplarına i'timâd eden kişinin hataları çok olmaz. Bilakis, sözlerinin çoğunda hakka isâbet eder.
[Mecmûu' Fetâvâ (26/197)]